

М. Ю. Відейко

**Міжнародний симпозиум
«Від неолітизації до початку
доби бронзи. Культурні зміни
в межиріччі Одри і Дніпра
між VII і II тис. до н. е.»
(28.05—1.06.2000 р. Брест)**

Уперше за багато років відбувся симпозиум фахівців з чотирьох країн — Білорусі, Польщі, Росії та України, які вивчають археологію неоліту та бронзового віку між Одрою та Дніпром. Він був організований Інститутом історії Національної академії наук Білорусі (Мінськ) та Інститутом Праісторії університету Адама Міцкевича (Познань). Учасників симпозиуму гостинно прийняв Брестський державний педагогічний університет ім. О.С. Пушкіна.

Було проведено послідовно чотири сесії, на яких загалом прочитано понад 40 доповідей та повідомлень (всього їх заявлено 58, з них 16 — вченими з України, переважно — з Києва; однак частина науковців з поважних причин не була присутня). Якщо врахувати, що ця частина роботи симпозиуму тривала два дні, то можна уявити, яким було інформаційне навантаження на учасників. На жаль, найцікавіше — дискусія — була винесена організаторами симпозиуму на останній, третій, день роботи. Однак деякі дискусії таки відбулися — у формі запитань та відповідей на них під час перебігу сесій. Роботу полегшувала та обставина, що учасники мали на руках не тільки програму, а й видані в Познані тези доповідей.

Більшість доповідей було присвячено підсумкам вивчення окремих територій або культур у відповідні періоди, значну увагу приділено міжкультурним контактам. Пожвавлення викликали доповіді, присвячені питанням поширення відтворювальних форм господарства та окремим аспектам його вивчення. Менша частина доповідей містила інформацію про дослідження окремих пам'яток або категорій знахідок. Слід зазначити, що в роботі симпозиуму брали участь не лише відомі вчені, а й молодь, яка, з огляду на скрутні для археології часи, присміно здивувала рівнем та вагомістю наукових результатів. Організатори симпозиуму до кінця року планують видати всі доповіді та повідомлення (в тому числі й ті, що не були виголошені), що дасть змогу докладніше познайомитися з підсумками та сучасним станом археологічних досліджень пе-

редісторичної доби між Одрою та Дніпром. З урахуванням наукової вартості та вагомості доповідей і повідомлень не буде перебільшенням вважати цю збірку найкращим і найновішим путівником з археології та праісторії межиріччя Одри та Дніпра в неоліті та бронзовому віці.

Цікавою була культурна програма симпозиуму, організована обласним Управлінням культури в особі Л.М. Несцерчука. Крім славнозвісної фортеці учасники симпозиуму відвідали філіали Брестського обласного краєзнавчого музею. Обидва філіали є унікальними в своєму роді. Перший — археологічний музей «Берестье» на території Волинського укріплення фортеці. На цьому місці стояло літописне давньоруське місто площею близько 4 га з двома тисячами мешканців, відоме ще з XI ст. Лише в 1968 р. білоруським археологам вдалося виявити його руїни, а розкопки тривали до 1981 р. Було вирішено музефікувати рештки будівель XIII ст., які найкраще збереглися, — деякі до висоти першого поверху! В котловані, з якого насоси періодично відкачують воду, на площі 1000 м² можна побачити давні зруби, просочені консервантами, цілі садиби, частково — дві вулиці, замощені деревом. Поруч експонуються знахідки — від керамічного посуду до різноманітних виробів з дерева та шкіри, які чудово збереглися. Все це перекрито збудованим у 1982 р. з бетону, алюмінію та скла павільйоном площею близько 2400 м². Другий філіал — музей врятованих коштовностей, де експонуються «трофеї» брестської митниці — твори мистецтва, які контрабандою вивозилися за кордон. Лише ікон, які датуються починаючи з XV ст., в фондах музею налічується кілька тисяч, а ще є живопис (від Айвазовського до Врубеля), антикварні меблі, фарфор, ювелірні вироби.

Багато учасників симпозиуму висловлювали побажання щодо продовження традиції подібних міжнародних симпозиумів, а також проведення наступного такого наукового зібрання в Україні.

Одержано 05.06.2000